

REGLER FÖR TILLGODORÄKNANDE

På grund och avancerad nivå

Innehåll

Inledning.....	2
Styrande regelverk	2
Bestämmelser	3
1. Vem har rätt att tillgodoräkna sig studier?.....	3
2. Tillgodoräkning av hel kurs.....	3
3. Tillgodoräkning av del av kurs.....	3
4. Tillgodoräkning inom en uppdragsutbildning:.....	4
5. Tillgodoräkning inom uppdragsutbildning för lärare	4
6. Tillgodoräkning av utländska studier.....	4
7. Tillgodoräkning av andra meriter än tidigare högskolestudier.....	5
8. Tillgodogörande av kurs in i examen.....	5
9. Ersättning av kurs	5
10. Överlappning	6
11. Förhandsbesked.....	6
Ansökan/Ärendet	7
1. Ansökan	7
2. Komplettering.....	7
3. Handläggningstid.....	7
4. Ärendets prövning.....	8
5. Beslut.....	8
6. Avslag.....	9
7. Rättelse eller ändring av beslut	9
8. Rätten att överklaga.....	9

Inledning

Möjligheten till mobilitet, livslångt lärande och kompetensväxling är viktigt ur ett studentperspektiv men också ur ett samhällsperspektiv. Högskolan Väst ska därför ha ett generöst förhållningssätt till möjligheten att på olika sätt ta tillvara tidigare erfarenhet, kunskap och kompetens.

Styrande regelverk

Regeringen har i Högskoleförordningen (HF), (1993:100), utfärdat allmänna bestämmelser för tillgodoräknande av kurs. Tillgodoräknande regleras också i Förordning om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (2002:760) och Förordning om uppdragsutbildning för fortbildning av lärare och forskollärare (2007:223).

Förordning om redovisning av studier mm vid universitet och högskolor (1993:1153) definierar student och reglerar hur tillgodoräknande ska redovisas.

Utöver dessa följer Högskolan Väst SUHF:s rekommendationer avseende tillgodoräknanden av utländsk utbildning, och god sed vid tillgodoräknanden. SUHFS: rekommendationer bygger på Lissabonkonventionen som reglerar ömsesidigt akademiskt erkännande av utbildning och EAR HEI manualen¹.

Ärendets hantering inklusive beslutsgång, överklaganden och upprätthållande av rättssäkerhet regleras genom Förvaltningslagen (2017:900)

Riktlinjer för tillgodoräknande tillhör högskolans process 3.3.9, Hantera förhandsbesked om, och tillgodoräknande.

¹ Nuffic (2020) : the-european-recognition-manual-for-higher-education-institutions

Bestämmelser

1. Vem har rätt att tillgodoräkna sig studier?

För att ansöka om tillgodoräknande ska sökande vara student, det vill säga antagen till, registrerad och bedriva studier på en utbildning vid Högskolan Väst.²

När ett utbildningsbevis är utfärdat kan det medföra att sökande inte längre anses vara student³.

2. Tillgodoräknande av hel kurs

Studenten har tidigare godkänt resultat på utbildning eller kunskap genom reell kompetens, vars innehåll i huvudsak motsvarar hela kursen och dess lärandemål.

Ett tillgodoräknande av hel kurs betygsätts inte vid Högskolan Väst eftersom det inte är en examination utan ett administrativt beslut.

3. Tillgodoräknande av del av kurs

Den student som har tidigare studier eller kunskaper vilka motsvarar vissa lärandemål i en kurs kan ansöka om tillgodoräknande av del av kurs. De examinationsmoment som studenten uppfyller redovisas som tillgodoräknade i Ladok.

En oavslutad kurs kan i vissa fall räknas som en hel kurs. För att det ska vara möjligt ska det vara tydligt definierat vad i den oavslutade kursen som är avklarat⁴.

En kurs där delar av kursen är tillgodoräknade och de delarna kan komma att ingå i examensbeviset, anges med en fotnot att delar av kursen har tillgodoräknats från annan kurs.

Ett tillgodoräknande av del av kurs betygsätts inte vid Högskolan Väst eftersom det inte är en examination utan ett administrativt beslut. Examinator avgör om och hur de tillgodoräknade delarna ska värderas när betyg sätts på hela kursen.

² Se ÖNH:s beslut 13 maj 2016, reg nr - 241-193-16 (opublicerat)

³ Se ÖNH:s beslut 16 oktober 2020 reg. 241 - 01105- 20 samt 20 november 2020 reg.nr 241-01742-20 (opublicerat).

⁴ Se ÖNH:s beslut den 12 april 2021 reg.nr 243-2606-20

4. Tillgodoräknande inom en uppdragsutbildning:

Den som läser en uppdragsutbildning går inte under definitionen student utan ses som deltagare.

Det är inte möjligt att tillgodoräkna tidigare studier inom en uppdragsutbildning.

En godkänd kurs som avklarats inom uppdragsutbildning kan däremot tillgodoräknas som högskoleutbildning på grund eller avancerad nivå⁵.

5. Tillgodoräknande inom uppdragsutbildning för lärare

Den som läser uppdragsutbildning som sker på uppdrag av Statens skolverk, ex. lärarlyftet, har rätt att få sin ansökan om tillgodoräknande prövad. För validering och tillgodoräknande inom dessa uppdragsutbildningar använder Högskolan Väst ett digitalt ansöknings- och administrationssystem, Valda. Lär mer på högskolans webb, www.hv.se

6. Tillgodoräknande av utländska studier

Studier som är lästa vid utländska lärosäten och är på en nivå som motsvarar svensk högskolenivå, ska kunna tillgodoräknas om de är av godtagbar kvalitet. Minst ett av följande villkor ska vara uppfyllt:

- ✓ utbildningen ges vid lärosäte som Högskolan Väst har slutit avtal med
- ✓ utbildningen ska vara statlig, statligt erkänd eller ställd under statlig tillsyn
- ✓ utbildningen är erkänd av regional myndighet som har statens uppdrag att erkänna utbildningar
- ✓ utbildningen är erkänd av en organisation som har statens uppdrag att ackreditera utbildningar eller av en ackrediteringsorganisation som är allmänt accepterad.

Dokument som inte är utfärdade på svenska eller engelska, ska översättas av auktoriserad översättare till svenska, om det inte är så högskolans personal kan behärska språket som originalhandlingarna är utfärdade på. Det ligger på den sökande att tillhandahålla översättning till svenska eller engelska⁶.

Om dokumentation saknas

Om student av olika skäl saknar tillräcklig dokumentation, till exempel flyktingar och personer i flyktingliknande förhållanden, skall Högskolan Väst ändå så långt som möjligt bedöma kvalifikationerna som studenten åberopar⁷.

5. Förordning (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor

⁶ Se UKÄ 2021: 23 Högskolornas handläggning av tillgodoräknande ärenden – en vägledning UKÄ

⁷ UHR/ENIC-NARIC Sveriges process för detta kallas ”bedömning utan dokument”. Processen finns beskriven : <https://www.uhr.se/bedomning/utandokument>

Information om och rekommendationer för bedömning av utbildning utan dokument tillhandahålls bland annat av Universitets- och högskolerådet (UHR) och i EAR-HEI, se Nuffic (2016) Europeisk manual för erkännande av kvalifikationer för erkännande av högre utbildning, kap. 21.

7. Tillgodoräknande av andra meriter än tidigare högskolestudier

Den student som har förvärvat motsvarande kunnande genom yrkesverksamhet och annan utbildning än högskoleutbildning har möjlighet att tillgodoräkna sig denna genom bedömning av reell kompetens. Med reell kompetens menas den samlade kompetens en student har oavsett på vilket sätt den erhållits. Mer information om ansökan om reell kompetens finns på högskolans webbsida, www.hv.se.

8. Tillgodogörande av kurs in i examen

Kurs som lästs på annat lärosäte kan inkluderas i examen med sin egen benämning. Det innebär att en student kan använda en läst kurs på annat lärosäte som valfri i sin examen. Tillgodoräknande behöver då inte göras. Tillgodogörande kan endast göras under förutsättning att utbildningsplanen eller de lokala examensreglerna ger utrymme för det.

Om en kurs ska ingå i ett huvudområde inom en generell examen kan en särskild prövning komma att göras. En bedömning om kursen kan ingå i examen görs alltid i samband med handläggning av ansökan om examen.

9. Ersättande av kurs

Kurs som lästs på annat lärosäte kan ersätta kurs eller kurser i en utbildningsplan vid Högskolan Väst. Ersättande kurs behöver inte fullt ut motsvara ersatt kurs till mål och innehåll. Ett ersättande av kurs kan göras om kursen passar in i programmets kontext och tillsammans med övriga kurser uppfyller examensmålen för programmet.

Endast hel kurs kan ersättas och omfattningen av ersättande kurs ska motsvara omfattningen av ersatt kurs.

Ansökan om ersättande av kurs bör göras på den blankett som Högskolan Väst tillhandahåller. Vid ansökan om examen ska beslut om ersättande av kurs bifogas ansökan. Vilka program som använder sig av ersättande av kurs bestäms av respektive institution. Endast de ansökningar som kan komma i fråga för ersättande av kurs prövas, övriga registreras, men behandlas inte.

10. Överlappning

Kurser vars mål överlappar varandra, dvs har samma innehåll, kan inte ingå i samma examen⁸.

Om beslut om tillgodoräknande fattas innan studierna för examen är avslutade, ska information ges om att prövning av överlappning kan komma att göras vid handläggning av ansökan om examen. Tillgodoräknandet kan då förändras i relation till examensinnehållet.

11. Förhandsbesked

Ett förhandsbesked är en preliminär bedömning om möjligheten att tillgodoräkna sig studier. Det är inte ett beslut och går därför inte att överklaga^{9,10}. Bedömningen gällande förhandsbesked om tillgodoräknande görs i relation till en planerad framtida examen och lämnas alltid skriftligt¹¹.

Förhandsbesked kan sökas av följande:

- Den som är student vid Högskolan Väst och planerar att studera utomlands (free mover eller inom avtal).
- Den som läser ett program vid Högskolan Väst och vill pröva om en/flera fristående kurs/er kan ingå som valfri kurs i examen, utan att den/de överlappar de obligatoriska kurserna i programmet.
- Den som är student vid annat lärosäte i Sverige och påbörjat en utbildning som leder till yrkesexamen, och avser att fortsätta sina studier vid Högskolan Väst.
- Den som inte är student, men nyanländ med tidigare akademisk utbildning från utlandet och som strävar efter att vid Högskolan Väst komplettera denna.

Den som läser fristående kurser och avser att bygga sin egen examen har inte rätt att ansöka om förhandsbesked.

Examenshandläggare ger besked om bedömning i form av förhandsbesked av tillgodoräknande. För de studenter som deltar i internationella utbyten, till exempel inom Erasmusprogrammet ges besked om bedömning av förhandsbesked av tillgodoräknande av den internationella koordinatören på institutionen. Bedömningen görs i samband med att Learning Agreement upprättas.

Besked om förhandsbesked skickas med e-post, om sökande inte begärt annat i sin ansökan.

⁸ Se ÖNH:s beslut 15 mars 2015, reg.nr 43-72-02

⁹ Se UKÄ 2021:23 s. 7 Högskolornas handläggning av tillgodoräknandeärenden – en vägledning

¹⁰ Se SOU 2018:9, s. 245 Validering i högskolan – för tillgodoräknande och livslångt lärande

¹¹ Se SOU 2018:9 s. 243 Validering i högskolan – för tillgodoräknande och livslångt lärande

Ansökan/Ärendet

1. Ansökan

Ansökan om tillgodoräknande bör ske via Ladok eller om studenten inte har tillgång till Ladok bör ansökan ske skriftligt via de blanketter som Högskolan Väst tillhandahåller. Blanketter och information om ansökan finns på www.hv.se.

Ansökan om förhandsbesked och ersättande av kurs görs ej i Ladok utan bör ske på de blanketter som Högskolan Väst tillhandahåller.

Det åligger den sökande att ansvara för att ansökan är fullständig. Högskolan Väst åtar sig att påpeka eventuella ofullständigheter och begära in komplettering. Ansökan med ofullständiga uppgifter kan komma att avslås¹².

Om meriter som sedan tidigare tillgodoräknats vid ett annat lärosäte åberopas som grund för tillgodoräknande ska prövning alltid göras i relation den ursprungliga kursen. Det vill säga där studentens meriter examinerades¹³.

2. Komplettering

Om underlaget i ansökan inte är fullständigt kan det behöva kompletteras. Begäran om komplettering görs av handläggare på examen via e-post om sökande inte begärt annat i sin ansökan. I begäran framgår det vad som saknas och när kompletteringen senast ska vara Högskolan Väst tillhanda. Studenten har tio dagar på sig, från det att begäran skickats, att inkomma med kompletterande uppgifter. Om komplettering inte inkommer i tid görs bedömningen på de underlag som inkommit i ärendet, vilket kan leda till att ansökan avslås¹⁴.

3. Handläggningstid

Handläggningstiden för ansökan om tillgodoräknande, förhandsbesked eller ersättande av kurs bör inte överstiga åtta veckor från den tidpunkt då en fullständig ansökan inkommit till Högskolan Väst. Om ärendets karaktär är sådan att det kan ta längre tid att avgöra åligger det högskolan att informera studenten om anledningen till förseningen¹⁵.

Vid ansökan om tillgodoräknande med reell kompetens kan handläggningstiden, med anledning av ärendets karaktär, bli längre.

¹² Enligt § 20 FL

¹³ Se ÖNH:s beslut den 19 maj 2006, reg.nr 41-329-06

¹⁴ Enligt § 20 och § 23 FL

¹⁵ Enligt 12 § FL

4. Ärendets prövning

När ansökan är redo för prövning skickas ärendet på remiss till ämnesgranskare för bedömning. Ämnesgranskare bedömer det underlag som inkommit och jämför mot kursmålen, eller vid behov mot huvudområde. När Ämnesgranskare gjort en bedömning skickas förslag till beslut till handläggare på examen. Vid förslag till avslag eller delvis avslag ska en utförlig motivering bifogas¹⁶.

5. Beslut

Ett beslut om tillgodoräknande är inte detsamma som ett beslut om att kursen kan ingå i en examen. Vid ansökan om examen görs alltid en ny bedömning av ingående kurser i relation till sökt examen. Det innebär att möjligheten att använda en tidigare tillgodoräknad kurs i en examen kan förändras. När ett beslut om tillgodoräknade fattas innan en ansökan om examensbevis inkommit, ska studenten få information om att det kommer ske en ny prövning av innehållet av alla kurserna i relation till sökt examen.

Beslut om tillgodoräknande fattas av handläggare på examen, i enlighet med Högskolan Västs delegationsordning^{17,18}

Beslut om tillgodoräknande och ersättande av kurs skickas med e-post, om sökande inte begärt annat i sin ansökan.

Vid bifall av hel kurs dokumenteras beslutet i Ladok¹⁹.

Vid bifall av del av kurs registreras beslutet i Ladok om det finns en registrering på kursen. Om registrering på kursen saknas vid tidpunkt för bifall noteras beslutet i Ladok. Studenten ansvarar för att meddela handläggare på examen när registrering finns.

Beslut om ersättande av kurs fattas av handläggare på examen. Vid positivt besked noteras beslutet i Ladok. Studenten ansvarar för att skicka in beslutet i samband med ansökan om examen.

Beslut om tillgodoräknande fattas av respektive lärosäte. Beslut fattade vid Högskolan Väst kan därför enbart garanteras giltighet här.

Handläggare på examen meddelar resultat om ansökan om förhandsbesked till sökande via e-post om sökande inte begärt annat i sin ansökan. Resultatet av förhandsbeskedet noteras på studenten i Ladok

Förhandsbesked som meddelas av internationell koordinator dokumenteras på studentens Learning agreement.

¹⁶ Enligt 23-27 §§ FL

¹⁷ Enligt 2 kap 3 § HF samt 13 § samma kapitel

¹⁸ Se HV 2021/311

¹⁹ Se 2 kap. 1 och 3 §§ förordningen (1993:1153) om redovisning om studier m.m. vid universitet och högskolor.

6. Avslag

Beslut om avslag skickas alltid via e-post till den e-postadress som finns angiven i Ladok, om sökande inte begärt annat i sin ansökan. Beslut om avslag ska alltid motiveras och kompletteras med överklagandeinformation, för mer information se 8. Rätten att överklaga.

7. Rättelse eller ändring av beslut

Ett beslut som fattats i linje med studentens ansökan kan i regel inte ändras eller tas bort även om studenten begär det. Gynnande förvaltningsbeslut kan enbart ändras om beslutet grundats på felaktiga omständigheter²⁰. För mer information ta kontakt med handläggare på examen.

8. Rätten att överklaga

I de fall ett beslut kan överklagas informerar Högskolan Väst i sitt beslut om möjligheten att överklaga, samt hur överklagan (enligt förvaltningslagen) i så fall ska göras.

Beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet kan enligt Högskoleförordningen (12 kap 2 §) överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Överklagan ställs till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH), men skickas till den instans som anges i beslutet. Ärendet handläggs vid Högskolan Väst, för vidarebefordran till ÖNH.

För att i möjligaste mån påskynda ärendets behandling bereds den klagande genom Högskolan Västs försorg, tillfälle att yttra sig till ÖNH över de handlingar som tillkommit i ärendet efter överklagandet. Högskolan anger ett sista datum för den klagande att insända eventuell skrivelse. Tiden sätts normalt till högst en vecka. Kopia av skrivelsen till den klagande ska medsändas till ÖNH.

²⁰ Enligt 36-39 §§ FL